

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

WOENSDAG 7 OKTOBER 2015

Namiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de stijging van het aantal leefloners" (nr. 6169)

- [Antwoord van de minister](#)
- [Repliek](#)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, het Instituut voor Duurzame Ontwikkeling wees afgelopen zomer op de stijging van het aantal leefloners. Dat zal u niet ontgaan zijn. Uit cijfers met betrekking op de eerste drie maanden van dit jaar en gebaseerd op gegevens van enerzijds de POD Maatschappelijke Integratie en anderzijds de RVA, wijst het instituut op een stijging van ongeveer 10 %. Uit de cijfers blijkt bovendien nogmaals een groot verschil tussen de Gewesten. Zo telt Vlaanderen ongeveer de helft van het aantal leefloners in Wallonië en zijn er meer personen met een leefloon in Brussel dan in Vlaanderen.

Ook uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 17 juni 2015 betreffende het aantal jongeren dat door de OCMW's ondersteund en begeleid wordt, komen dezelfde verschillen tussen de Gewesten naar voren. Het aantal jongeren met een leefloon in Wallonië bedraagt 23 975 en dat is ongeveer dubbel zo hoog als in Vlaanderen. Brussel heeft in totaal ook meer jonge leefloners dan Vlaanderen, namelijk ongeveer 13 000.

Het opmerkelijkst is wel het verschil tussen de Gewesten wat het gemiddeld aantal dagen betreft waarop jongeren een beroep moeten doen op steun van het OCMW. Voor Vlaanderen komt dat neer op gemiddeld 187,2 dagen, voor Wallonië is dat 213,9 dagen en voor Brussel zelfs 239,1 dagen. In vergelijking met de andere Gewesten realiseert Vlaanderen met andere woorden een snellere uitstroom, wat ook lijkt te wijzen op een andere aanpak inzake activering van personen met een leefloon. Ik sluit natuurlijk niet uit dat hier nog andere redenen aan te koppelen zijn.

Hoe interpreteert en verklaart uw kabinet de verschillen? De tragere uitstroom van jongeren in Brussel en Wallonië zou kunnen wijzen op een verschil in aanpak qua activeringsbeleid of omgaan met de mogelijkheden aangereikt in het kader van het GPMI.

De paragraaf die hierover in het regeerakkoord staat, hangt daar natuurlijk mee samen. Hoe ver staat u met uw plannen en acties om de OCMW's verder te responsabiliseren ter zake? Welke extra instrumenten kunt u aanreiken? Hoe zult u de OCMW's nog beter aansporen om sterk in te zetten op activering en sociale integratie van personen met een leefloon?

[\(naar boven\)](#)

Minister **Willy Borsus**:

Mevrouw Van Peel, de verschillen tussen de Gewesten met betrekking tot het aantal leefloners en hun uitstroom hebben grotendeels te maken met de verschillende sociaal-economische situatie in de drie Gewesten. Ook de tragere of snellere uitstroom van jongeren vindt mijns inziens hierin zijn grond. Het is evident dat men een snellere uitstroom kan realiseren, indien er meer jobs ter beschikking zijn waarnaar het OCMW de jongere kan begeleiden.

Een vergelijking tussen de OCMW's op basis van de inkomenssituatie van de gemeenten en steden is mogelijk relevanter. Mijn administratie realiseerde bijvoorbeeld naar aanleiding van het trimestrieel rapport eind 2013 een analyse waarbij de Belgische OCMW's werden gegroepeerd in vier clusters op basis van de mediaan netto belastbaar inkomen per gemeente.

Uit de analyse leren we weinig verrassend dat hoe lager het niveau van het inkomen van de cluster, hoe hoger de ratio van het aantal begunstigden per duizend inwoners is.

Wat de activeringsinspanningen van de OCMW's betreft, stellen we vast dat die groter zijn in de cluster van gemeenten met een laag mediaan inkomen dan in de cluster van gemeenten met een hoog mediaan inkomen.

Er wordt dus wel degelijk meer geactiveerd in die gemeenten. Voor meer informatie over die analyse verwijs ik u graag naar de website van mijn administratie.

Wat uw laatste vraag betreft, dien ik te herhalen dat de professionele activering sinds juli 2014 tot de bevoegdheid van de Gewesten behoort. Mijn beleid spitst zich toe op sociale activering. Voor de doelgroepen zetten de OCMW's acties op die de maatschappelijke participatie verhogen, het sociaal isolement doorbreken, zelfredzaamheid stimuleren en een eerste stap kunnen vormen in een traject naar arbeid.

In 2015 lag de focus van mijn beleid op de heroriëntering van de toelagen voor de clusters van kleine OCMW's en de OCMW's van sommige grote steden en gemeenten naar sociale activering, terwijl beide toelagen voorheen gericht waren op de bevordering van de sociaal-professionele integratie van OCMW-gerechtigden.

Met de toelage worden sociale activeringstrajecten gefinancierd die worden omkaderd door een GPMI met het oog op de verhoging van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van de OCMW-gerechtigden.

Voorts heb ik, zoals ik u al eerder meedeelde, de opdracht gegeven voor een studie over de toepassing van het GPMI door de Belgische OCMW's en de toekomstige mogelijkheden ervan in het licht van een beleid met het oog op sociale activering.

Die studie bevindt zich momenteel in de afrondingsfase. Belangrijke onderzoekselementen voor het toekomstige beleid inzake het GPMI zijn administratieve vereenvoudiging, snellere sancties en responsabilisering van de OCMW's, die overigens, zo blijkt uit de eerste resultaten van de analyse, in grote mate voorstander zijn van het inzetten van het GPMI.

Ik zal ook overleg plegen met de OCMW's om de hervorming voor te bereiden tegen het einde van het jaar.

[\(naar boven\)](#)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik neem aan dat de sociaal-economische situatie zeker een grote rol speelt bij de verschillen. Daar zal ik ook absoluut niets tegen inbrengen, maar de cijfers blijven wel opmerkelijk. De snellere uitstroom van de jongeren valt daarbij het meest op. Op sociale activering kan men in alle OCMW's inzetten. Die hoeft op zich niet afhankelijk te zijn van de sociaal-economische situatie van de gemeente waarin het OCMW zich bevindt. Het is belangrijk dat de responsabilisering genoeg gemonitord wordt en dat er voldoende op ingezet wordt.

Wat het GPMI en de evaluatie en de mogelijke uitbreiding ervan betreft, ik volg u daarin. Het zal een goed instrument zijn om OCMW's meer tools in handen te geven, want daarmee begint het. Ik wil geen enkel OCMW in een slecht daglicht stellen, integendeel, want uit de cijfers, die u mij bezorgd hebt, bleek ook dat het op zichzelf nog niet eens zo slecht gesteld is met de jongeren die terechtkomen bij het OCMW. Men zou kunnen zeggen dat, als men naar de algemene cijfers kijkt, de uitstroom al bij al nog meevalt, zeker als men kijkt naar de jongeren die een studie volgen met een leefloon. Uit uw cijfers blijkt dat zij het opvallend goed doen. Dat zijn belangrijke zaken. Het OCMW wordt in mijn ogen te vaak gezien als iets zeer negatiefs, terwijl het ook echt wel een hefboom kan zijn voor jongeren die erop moeten steunen. Dat is dus een goede zaak.

Ik blijf de verschillen wel opvolgen. Het blijft heel belangrijk dat alle OCMW's in dit land op eenzelfde manier op activering inzetten.

Het incident is gesloten.

[\(naar boven\)](#)